

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
VLADA

**PRIJEDLOG
AMANDMANA L DO LIII
NA USTAV KANTONA SARAJEVO**

Sarajevo, maj 2016. godine

Na osnovu člana V.2.6.a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i člana 42. Ustava Kantona Sarajevo («Službene novine Kantona Sarajevo», br.1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 6/13), Skupština Kantona Sarajevo, na ___ sjednici od ___ 2016. godine, usvojila je

AMANDMANI I DO LIII NA USTAV KANTONA SARAJEVO

AMANDMAN I

Član 4a. Ustava Kantona Sarajevo, koji je dodat Amandmanom I, mijenja se i glasi:

„Član 4a.

U Kantonu Sarajevo općine Centar Sarajevo, Hadžići, Ilidža, Ilijaš, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Stari Grad Sarajevo, Trnovo i Vogošća čine Grad Sarajevo (u daljem tekstu : Grad), kao jedinicu lokalne samouprave.

Alternativa stava 1.

U Kantonu Sarajevo općine Centar Sarajevo, Ilidža, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Stari Grad Sarajevo i Vogošća čine Grad Sarajevo (u daljem tekstu: Grad), kao jedinicu lokalne samouprave.

Grad ima Statut koji mora biti u skladu s Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, ovim ustavom i zakonom.

Statutom Grada uređuju se i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, u skladu sa principima utvrđenim u Ustavu Federacije i Ustavu Kantona.“

AMANDMAN II

U članu 4b. Ustava Kantona Sarajevo, koji je dodat Amandmanom II, st.1. i 2. mijenjaju se i glase:

„Grad ima Gradsko vijeće sa 27 vijećnika.

Svako općinsko vijeće općina koje čine Grad bira, iz reda općinskih vijećnika, po tri delegata u Gradsko vijeće .“

Alternativa st.1. i 2.(Grad sa šest općina)

Grad ima Gradsko vijeće sa 30 vijećnika.

Svako općinsko vijeće općina koje čine Grad bira, iz reda općinskih vijećnika, po pet delegata u Gradsko vijeće .

Iza stava 2. dodaje se novi stav 3., koji glasi:
„Bošnjacima, Hrvatima i Srbima, kao konstitutivnim narodima, pojedinačno se garantuje minimum od 20% mjesta u Gradskom vijeću, a grupi Ostalih najmanje dva mjesta, bez obzira na izborne rezultate.“
Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

AMANDMAN LII

Iza člana 4b) dodaju se novi čl. 4c) i 4d), koji glase

„Član 4c)

Mandat gradskih vijećnika jednak je mandatu općinskih vijećnika koji se delegiraju u Gradsko vijeće.

Gradsko vijeće:

- a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Statut Grada,
- b) bira gradonačelnika i zamjenike gradonačelnika, u skladu sa zakonom,
- c) donosi budžet Grada,
- d) donosi propise u izvršavanju vlastitih nadležnosti i prenesenih ovlaštenja,
- e) vrši druga ovlaštenja utvrđena ustavom, zakonom i Statutom Grada.

Način odlučivanja Gradskog vijeća utvrđuje se Statutom Grada.

Grad ima gradonačelnika i zamjenike gradonačelnika, koji ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda i grupe Ostalih.

Mandat gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika traje koliko i mandat gradskih vijećnika.

Broj zamjenika gradonačelnika, ovlaštenja zamjenika gradonačelnika i odnosi zamjenika gradonačelnika sa gradonačelnikom utvrđuju se Statutom Grada.

Gradonačelnik je nadležan za :

- a) provođenje gradske politike i izvršavanje gradskih propisa, kao i prenesenih nadležnosti,
- b) imenovanje i smjenjivanje državnih službenika i namještenika,
- c) osiguranje saradnje državnih službenika i namještenika s ombudsmenima,
- d) podnošenje izvještaja Gradskom vijeću i javnosti o provođenju gradske politike,
- e) vrši i druga ovlaštenja utvrđena zakonom i Statutom Grada.

Gradski ordani državne službe osnivaju se u skladu sa zakonom.

„Član 4d)

Vlastite nadležnosti Grada su:

- a) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;
- b) donošenje budžeta Grada i organizovanje efikasne gradske uprave prilagođene potrebama Grada;
- c) donošenje programa i planova razvoja Grada i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrotvornih organizacija i unapređenje turizma;

- d) utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora i zaštite okoliša na teritoriji Grada i rješavanje u upravnom postupku u oblasti građenja, u skladu sa zakonom;
- e) utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za Grad, upravljanje prirodnim resursima od značaja za Grad i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;
- f) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata gradske komunalne infrastrukture:
 - 1) vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
 - 2) održavanje javne čistoće;
 - 3) snabdijevanje prirodnim gasom;
 - 4) grijanje na području Grada;
 - 5) gradska groblja;
 - 6) mostovi od posebnog značaja za Grad ;
 - 7) gradska ulična rasvjeta;
 - 8) gradska javna parkirališta;
 - 9) gradski parkovi;
 - 10) organizovanje i unapređenje gradskog javnog prevoza;
- g) upravljanje i raspolaganje imovinom Grada;
- h) odlučivanje o raspolaganju stanovima u vlasništvu Grada i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu Grada, propisivanje pravila održavanja reda u stambenim zgradama na području Grada, obezbjeđivanje sredstava za radove radi zaštite objekata od kulturno-istorijskog značaja na području Grada, uređivanje i obezbjeđivanje korištenja poslovnog prostora kojim upravlja Grad, utvrđivanje visine naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu Grada i vršenje nadzora nad njihovim korištenjem;
- i) određivanje imena ulica i trgova na području Grada;
- j) donošenje propisa o uslovima, izgradnji i održavanju spomenika, spomeničkih i sličnih obilježja na području Grada;
- k) osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta od značaja odnosno posebnog interesa za Grad ;
- l) utvrđivanje osnova zajedničke politike razvoja kulture , fizičke kulture , sporta, odmora i rekreacije građana na području Grada i organizovanje odnosno učestvovanju u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za Grad;
- m) analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;
- n) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Grada;
- o) uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Grada;
- p) raspisivanje referendumu za područje Grada;
- r) raspisivanje samodoprinosu, javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Grada;
- s) osnivanje i obezbjeđivanje uslova rada gradskih radio i TV stanica, štampanih glasila i drugih sredstava javnog informisanja;

- t) podsticanje razvoja civilnog društva;
- u) zaštita životinja.

Obavljanje pojedinih poslova iz stava 1. ovog člana Grad može, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim licima i obrtnicima.

AMANDMAN LIII

U članu 38. stav 2. mijenja se i glasi:

„Općina i Grad imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu i na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlaštenja, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti Kantona.“

Iza stava 2. dodaju se novi st.3, 4, 5. i 6., koji glase:

„Općina i Grad imaju pravo na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima mogu slobodno raspolagati u okviru svoje nadležnosti u skladu sa zakonom.

Općina i Grad ostvaruju prihode oporezivanjem, zaduživanjem i na drugi način , u skladu sa zakonom.

U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, kantonalnim zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju općini i Gradu kao izvorni prihodi.

Jedan dio finansijskih izvora općina i Grad ostvaruju od lokalnih taksi i naknada čiju stopu samostalno utvrđuju u okviru zakona.“

Dosadašnji stav 3.postaje stav 7.

Broj: _____

Sarajevo, _____2016.godine

PREDSJEDATELJICA
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Prof.Ana Babić

OBRAZLOŽENJE

Pravni osnov za donošenje amandmana na Ustav Kantona Sarajevo sadržan je u odredbama člana V.2.6.a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je utvrđeno da zakonodavno tijelo kantona priprema i dvotrećinskom većinom usvaja kantonalni ustav, kao i odredbama člana 42.Ustava Kantona Sarajevo, kojim je utvrđen način promjena Ustava Kantona Sarajevo.

RAZLOZI DONOŠENJA

Prijedlogom ovih amandmana vrši se usaglašavanje Ustava Kantona Sarajevo sa Amandmanom XXVI (član VI.B. Organizacija Sarajevo) na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je utvrđeno da se :

- u Kantonu Sarajevo osniva Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave;
- Ustavom Kantona Sarajevo bit će uređeno koje općine ulaze u sastav Grada Sarajeva;
- Sastav i način odlučivanja organa Grada Sarajeva održava multietničnost i posebnost Grada Sarajeva kao glavnog grada Federacije Bosne i Hercegovine;
- Nadležnost, organizaciona struktura i način odlučivanja organa Grada Sarajeva utvrđuju se Ustavom Kantona, kantonalnim zakonima i Statutom Grada, u skladu sa ovim ustavom.

Također se ovim amandmanima :

- vrši usaglašavanje sa nadležnostima grada utvrđenim članom VIA-Gradske vlasti Ustava Federacije BiH ,
- provodi odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o konstitutivnosti sva tri naroda na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine,
- vrši usklađivanje sa rješenjima iz Ustava Kantona Sarajevo, koji je usklađen s sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i drugim međunarodnim pravnim dokumentima kojima se štite ljudska prava i slobode, uključivanjem i u Gradsko vijeće principa jednakopravnosti Ostalih, radi zaštite vitalnog interesa nacionalnih manjina u skladu sa Konvencijom o zaštiti prava nacionalnih manjina i kolektivnih prava gradskih vijećnika koji se ne izjašnjavaju kao konstitutivni narodi,
- provodi Djelimična presuda Ustavnog suda Federacije BiH, Broj U-21/09 21. oktobra 2015. godine, odnosno vrši utvrđivanje nove teritorijalne organizacije grada Sarajeva i utvrđivanje nadležnosti grada Sarajeva, u skladu sa Ustavom Federacije BiH.

PRAVNA RJEŠENJA

Amandman L- Ovim amandmanom mijenja se član 4a) Ustava Kantona Sarajevo, koji je dodat Amandmanom I, i utvrđuje nova teritorijalna organizacija Grada Sarajeva , kojeg čini devet općina (*alternativa :šest općina*) .

Uvažavajući specifičnosti teritorijalne povezanosti općina u Kantonu Sarajevo, koje su rezultirale povezanošću javnih gradskih službi / infrastrukture i komunalnih sistema (voda, kanalizacija, gas, javni saobraćaj i dr), a čije obavljanje predstavlja poslove lokalne samouprave, koji bi trebali biti u nadležnosti jedinice lokalne samouprave, te druge poslove iz djelokruga lokalne samouprave, koji bi po svojoj prirodi trebali biti u nadležnosti jedinice lokalne samouprave, predložen je navedeni teritorijalni obuhvat Grada sa devet općina, *odnosno alternativno sa šest općina* (preostale tri općine su i teritorijalno i infrastrukturno u velikoj mjeri odvojene od gradskih infrastrukturnih sistema), kako bi se navedene djelatnosti mogle utvrditi u nadležnosti Grada Sarajeva, kao jedinice lokalne samouprave.

Napominjemo da su u vrijeme Republike BiH ove nadležnosti zatečene i zadržane kao nadležnosti tadašnjeg Grada Sarajeva, koje je on obavljao na osnovu prenesenih nadležnosti od strane tada 10 općina u njegovom sastavu, pa nema sumnje da ih ne bi mogao obavljati i u predloženom teritorijalnom obuhvatu.

Također se utvrđuje da Grad Sarajevo ima Statut, koji mora biti u skladu s Ustavom Federacije BiH, Ustavom Kantona Sarajevo i zakonom.

Pod pojmom zakona podrazumijevaju se zakoni svih nivoa vlasti kojima se utvrđuju ili prenose nadležnosti sa državnog, federalnog ili kantonalnog nivoa vlasti na Grad Sarajevo i koji trebaju imati odraz i u Statutu Grada Sarajeva.

Odredbe stava 4. zadržane su iz dosadašnjih ustavnih rješenja, kojima je utvrđena nadležnost Grada da svojim Statutom reguliše pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, u skladu sa principima utvrđenim u Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavu Kantona.

Treba napomenuti da je i Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine utvrđeno da će se u Kantonu Sarajevo, ustavom, zakonom i statutom, urediti pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način finansiranja, s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja ovog zakona.

Kanton Sarajevo obavezan je Presudom Ustavnog suda Federacije BiH, broj U-14/09 od 12.10.2010. godine i Djelimičnom presudom Ustavnog suda Federacije BiH broj U-21/09 od 27/09.2010. godine, da donese Zakon o lokalnoj samoupravi usaglašen sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, a da neizvršenje presuda predstavlja krivično djelo.

Ministarstvo pravde i uprave je, nakon široke javne rasprave o nacrtu ovog zakona, pripremilo prijedlog Zakona o lokalnoj samoupravi i ponovo ga, putem WEB stranice uputilo na konsultacije, te na osnovu svih primjedbi prijedloga i sugestija i izjašnjenja resornih ministara, dostavilo Vladi Kantona Sarajevo, koja je je usvojila i dostavila Skupštini kantona usaglašen prijedlog ovog zakona. Međutim Skupština Kantona Sarajevo, na 30. Radnoj sjednici održanoj 13.11. 2013.godine nije usvojila prijedlog ovog zakona, jer nije dobio nadpolovičnu većinu poslanika/zastupnika Skupštine Kantona Sarajevo.

Na obavezu usklađivanja nadležnosti Grada Sarajeva sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, ponovo podsjeća i Djelimična presuda Ustavnog suda Federacije BiH, Broj U-21/09 21. oktobra 2015. godine, u kojoj se ističe potreba nalaženja optimalnog modela

teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u njegovom sastavu kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovih međusobnih odnosa i načina finansiranja u skladu sa članom 60. Zakona o principima lokalne samouprave, koji takvu obavezu Kantonu Sarajevo neposredno i posebno propisuje.

Ustavni sud Federacije BiH je stanovišta da komunalne djelatnosti uključujući i komunalnu čistoću a koje su predmet regulisanja niza osporenih ili neusaglašenih kantonalnih zakona, nesumnjivo spadaju u javne poslove koji će se po pravilu i prije svega, vršiti od onih vlasti koje su najbliže građanima, u konkretnom slučaju, i od strane gradskih vlasti, te da njihovo zakonsko regulisanje uzimajući u obzir osnovna ustavna određenja a posebno djelokrug Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, nipošto ne pretpostavlja i cijepanje postojećih tehnološko-tehničkih cjelina i zajedničke infrastrukture i javnih službi (vode, kanalizacije, prikupljanja otpada, grijanja, gasa, tržnica, javnih parkova, vatrogasne brigade, zdravstvene i lokalne zdravstvene službe, sportskih i drugih objekata, grobalja i sl.), za koje su nesumnjivo nadležne i gradske vlasti, odnosno i Grad Sarajevo, nego i istovremene zahtjeve za kritičko preispitivanje postojeće koncepcije Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva.

Ova konstatacija Ustavnog suda, koja je data u odnosu na navede djelatnosti, odnosi se i na sve ostale javne poslove koji su u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, pa bi drugačijom teritorijalnom organizacijom Grada Sarajeva bilo moguće da se utvrde u njegovoj nadležnosti.

Amandman LI- Ovim amandmanom se, u članu 4b. , koji je dodat Amandmanom II; mijenjaju se st.1. i 2., dodaje novi stav 3., a dosadašnji stav 3, koji se zadržava, postaje stav 4.

Odredbama člana VI.B.1.stav 2. Ustava Federacije BiH , propisano je da sastav i način odlučivanja organa Grada Sarajeva odražava multietičnost i posebnost Grada Sarajeva kao glavnog grada Federacije Bosne i Hercegovine.

U skladu sa odredbama člana VI.A.Ustava Federacije BiH, prema kojima Gradsko vijeće može imati najmanje 15, a najviše 31 vijećnika, odredbama st. 1. i 2. člana 4b. predlaže se da Gradsko vijeće , u Gradu kojeg čini *devet općina*, ima 27 vijećnika, delegiranih iz reda općinskih vijećnika, po tri iz svakog općinskog vijeća.

Alternativno, u Gradu kojeg čini *šest općina*, Gradsko vijeće ima 30 vijećnika, delegiranih iz reda općinskih vijećnika, po pet iz svakog općinskog vijeća.

Na taj način ispoštovan je Ustav Federacije BiH, kao i ustavni princip o zastupljenosti svih konstitutivnih naroda i grupe Ostalih, na način kako je to izvršeno izmjenom Statuta Grada Sarajeva 2005. godine, u saradnji sa međunarodnom zajednicom, kada je dogovoreno da se Bošnjacima, Hrvatima i Srbima, kao konstitutivnim narodima, pojedinačno garantuje minimum od 20% mjesta u Gradskom vijeću, a grupi Ostalih najmanje dva mjesta, bez obzira na izborne rezultate .

Amandman LII- Ovim amandmanom dodaju se novi članovi 4c. i 4d.

Član 4c) - Naglašena specifičnost Grada Sarajeva iz člana VI.B. Ustava Federacije BiH izražena je i u odredbama koje se odnose na :

- utvrđivanje mandata gradskih vijećnika, koji se izjednačava sa mandatom općinskih vijećnika delegiranih u Gradsko vijeće;
- utvrđivanjem da Grad Sarajevo ima zamjenike gradonačelnika, koji ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda i grupe Ostalih, s tim da se Statutom Grada Sarajeva utvrđuje broj zamjenika gradonačelnika, njihova nadležnost i odnos sa gradonačelnikom ,
- utvrđivanje mandata gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika, koji se izjednačava sa mandatom gradskih vijećnika,
- utvrđivanje osnovnih nadležnosti Gradskog vijeća i gradonačelnika izvršeno je u skladu sa općim odredbama o gradovima iz člana VI.A.Ustava Federacije i sa Zakonom o principima lokalne samouprave, kojim su utvrđene nadležnosti jedinica lokalne samouprave.Pri tom se vodilo računa da su određene nadležnosti Gradskog vijeća i gradonačelnika mogu utvrditi i zakonima raznih nivoa vlasti u vršenju povjerenih ovlaštenja, kao i Statutom Grada Sarajeva.
- utvrđeno je da se gradski organi državne službe osnivaju u skladu sa zakonom, Član 4d) - Odredbama člana VI.B.2. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da se Ustavom Kantona Sarajevo, kantonalnim zakonima i Statutom Grada Sarajeva, u skladu s ovim ustavom, utvrđuje, između ostalog, nadležnost Grada Sarajeva.

Nadležnosti Grada utvrđene su u skladu sa članom VI.A.Gradske vlasti Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i članom 8.Zakona o principima lokalne samouprave, na način se u Gradu, kao jedinici lokalne samouprave, obavljaju oni poslovi koji su zajednički za općine u njegovom sastavu, a da se općinama u sastavu Grada obavljaju poslovi lokalne samouprave koji nisu u nadležnosti Grada.

U slučaju osnivanja Grada sa šest općina, općine koje nisu u sastavu Grada Sarajeva obavljale bi poslove lokalne samouprave u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, odnosno Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH.

Bez obzira što teritorija Grada Sarajeva obuhvata sve općine *ili alternativno šest općina* koje čine teritoriju Kantona Sarajevo , predložena podjela nadležnosti između Kantona i jedinica lokalne samouprave omogućava normalno funkcionisanje svih nivoa vlasti na ovom prostoru, odnosno onemogućava preklapanje nadležnosti .

Pri tom treba naglasti da određene nadležnosti iz oblasti lokalne samouprave, koje budu date svim jedinicama lokalne samouprave, ne znače preklapanje nadležnosti već daju jedinici lokalne samouprave mogućnost da ih obavlja na način koji najoptimalnije zadovoljava interese njenih građana.Npr. nema razloga da i Grad Sarajevo i općine u njegovom sastavu grade objekte u oblasti fizičke kulture i sporta, kulture i td.ukoliko za tim imaju potrebe i mogućnosti .

Navedene nadležnosti usaglašene su sa Gradom Sarajevom u fazi rasprava o nacrtu i prijedlogu Zakona o lokalnoj samoupravi, s tim što su dodate i one nadležnosti na kojima je insistirao Grad, a koje ranije nisu prihvaćene (tačka g), a nesporno pripadaju jedinicama lokalne samouprave, a ne Kantonu.

Gradu nije data nadležnost :

- u oblasti srednjeg obrazovanja, koje je u ustavnoj nadležnosti Kantona, ali ni osnovnog i predškolskog odgoja i obrazovanja, koje je bliže građanima u općini;

-u oblasti izvršnih aspekata stambene politike, nadležnost je utvrđena na drugi način u odnosu na odredbe Statuta Grada, s obzirom na izmijenjene propise, izvršeni otkup društvenih stanova, Zakon o održavanju stambenih zgrada itd.);

- u oblasti javnog saobraćaja i komunalnih djelatnosti, u odnosu na nadležnosti iz Statuta Grada, izuzete su djelatnosti koje nisu lokalnog značaja i koje obuhvataju više općina u Kantonu (vodopsnabdijevanje, kanalizacija, grijanje, gas i groblja koja nisu lokalnog značaja i javni saobraćaj).

Ni te djelatnosti ni javna preduzeća koja ih obavljaju ne mogu biti u nadležnosti Grada, kako je to propisano članom 85. Statuta Grada. Navedene odredbe Statuta nisu nikada sprovedene niti je u vezi s tim postignut dogovor općina na teritoriji Kantona. Također, kako se u ovom slučaju ne radi o nadležnostima koje se izvršavaju u okviru jedne jedinice lokalne samouprave, ne mogu se smatrati da su djelatnost i objekti lokalne komunalne infrastrukture, kako je to propisano članom 8. stav (1) tačka 12. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH;

- organizacija vatrogasne službe nije propisana kao nadležnost jedinica lokalne samouprave Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, već se radi o zajedničkoj nadležnosti Federacije i kantona, koja je utvrđena federalnim i kantonalnim zakonima o vatrogastvu, a ne ovim zakonom;

- lokalne zdravstvene službe također nisu u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, već u zajedničkoj nadležnosti Federacije i Kantona, ali i Grad i općine imaju pravo da ocjenjuju njihov rad i kvalitet usluga, te obezbjeđuju finansijska sredstva za njihovo unapređenje, u skladu s potrebama i mogućnostima;

Uvrđivanjem nadležnosti na predloženi način Kanton Sarajevo je obavezan da donese i Zakon o lokalnoj Samoupravi, kao i zakonom kojim će se urediti kriteriji i formula za raspodjelu javnih prihoda između Kantona Sarajevo, općina i Grada Sarajeva, uvažavajući princip solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja i kriterije utvrđene federalnim zakonom kojim se uređuje pripadnost prihoda.

Nakon usklađivanja kantonalnih zakona iz različitih oblasti, biće potrebno izvršiti **prenos nadležnosti i sredstva sa Kantona Sarajevo na jedinice lokalne samouprave**, čiji iznos nije moguće iskazati u ovom momentu, a odnose se na nadležnosti Grada Sarajeva i općina, koje u ovom momentu obavlja Kanton Sarajevo.

Na Grad Sarajevo sa Kantona Sarajevo prenose se slijedeće nadležnosti:

- *upravljanje prirodnim resursima od značaja za Grad i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja (koncesije i dr.)*
- *upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata gradske komunalne infrastrukture:*
 - 1) *vodopsnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;*
 - 2) *održavanje javne čistoće;*
 - 3) *snabdijevanje prirodnim gasom;*

- 4) gradska groblja;
- 5) mostovi od posebnog značaja za Grad ;
- 6) gradska ulična rasvjeta;
- 7) gradska javna parkirališta;
- 8) gradski parkovi;
- 9) organizovanje i unapređenje gradskog javnog prevoza;
- određivanje imena ulica i trgova na području Grada;

S obzirom da su navedene djelatnosti obavljala javna kantonalna preduzeća, potrebno je izvršiti preuzimanje osnivačkih prava tih javnih preduzeća od strane Grada Sarajeva.

Općine u sastavu Grada Sarajeva preuzele bi od Kantona Sarajevo slijedeće nadležnosti:

- upravljanje prirodnim resursima općine i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;
- izgradnja, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne/općinske komunalne infrastrukture:
 - 1) lokalno vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
 - 2) prikupljanje i odvoz komunalnog otpada;
 - 3) održavanje javne čistoće na području općine;
 - 4) lokalna groblja;
 - 5) lokalni putevi i mostovi;
 - 6) tržnice i pijace;
 - 7) fontane, javne česme, javni toaleti i javni satovi, kao i drugi elementi urbanog mobilijara;
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

S obzirom da je nadležnosti koji se odnose na tržnice i pijace obavljalo Kantonalno javno preduzeće „Tržnice i pijace“,osnivačka prava ovog javnog preduzeća trebale bi zajednički preuzeti općine u sastavu Grada Sarajeva.

Nadležnost koja se odnosi na osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog i predškolskog odgoja i obrazovanja, podrazumijeva preuzimanje osnivačkih prava predškolskih ustanova i osnovnih škola, koje treba da preuzmu pojedinačno općine na teritoriji Grada Sarajeva, po teritorijalnom principu.

Ukoliko se opredijeli na organizaciju Grada Sarajeva sa šest općina,općine koje ostanu izvan Grada Sarajeva imale bi:

- sve nadležnosti koje imaju Grad Sarajevo i općine u njegovom sastavu, s tim da bi se općine mogle opredijeliti da samostalno ili zajednički organizuju obavljanje komunalnih djelatnosti (javna preduzeća) ili da povjere obavljanje nekih komunalnih djelatnosti Gradu Sarajevu,
- što se tiče osnovnog i predškolskog odgoja i obrazovanja , preuzimaju osnivačka prava predškolskih ustanova i osnovnih škola, pojedinačno, po teritorijalnom principu.

Zbog toga je izuzetno značajno da se predhodno izvrše konsultacije na najvišem nivou sa Gradom Sarajevom i općinama na teritoriji Grada Sarajeva i dogovri o načinu i rokovima za provođenje ovih ustavnih amandmana, odnosno presuda Ustavnog suda Federacije BiH koje se odnose na Zakon o lokalnoj samoupravi i Zakon o raspodjeli prihoda, kada će tek biti moguće njihovo provođenje u cijelosti.

AMANDMAN LIII-Ovim amandmanom odredbe člana 38. stav 2. je izmijenjen, te dodati novi st. 3, 4,5. i 6., u skladu s Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, prema kojoj jedinice lokalne samouprave imaju pravo :

- na pokretnu i nepokretnu imovinu,
- na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlaštenja,
- na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti Kantona,
- na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima mogu slobodno raspolagati u okviru svoje nadležnosti u skladu sa zakonom, a ostvaruju ih oporezivanjem, zaduživanjem i na drugi način , u skladu sa zakonom,
- jedan dio finansijskih izvora općina i Grad ostvaruju od lokalnih taksu i naknada čiju stopu samostalno utvrđuju u okviru zakona

Također se propisuje da se, u skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, kantonalnim zakonom utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksu koji u cijelosti ili djelimično pripadaju općini i Gradu kao izvorni prihodi.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 7.

Ove odredbe usklađene su i sa članom 34.Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH.

PRILOZI

USTAV KANTONA SARAJEVO

AMANDMAN I

Iza člana 4. dodaje se novi član 4a. koji glasi:

"U Kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo i Stari Grad čine Grad Sarajevo (u daljem tekstu: Grad) kao jedinicu lokalne samouprave.

Nadležnost i unutrašnja organizacija Grada uređuju se Statutom Grada. Statut Grada uređuje i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa."

AMANDMAN II

Iza člana 4a. dodaje se novi član 4b., koji glasi:

"Grad ima Gradsko vijeće sa 28 vijećnika.

Svako općinsko vijeće općina koje formiraju Grad izabrat će 7 delegata u Gradsko vijeće iz reda općinskih vijećnika.

Bošnjacima, Hrvatima i grupi Ostalih će pojedinačno biti garantiran minimum od 20% mjesta u Gradskom vijeću, bez obzira na izborne rezultate.

Ukoliko se izborom gradskih vijećnika iz reda općinskih vijećnika ne može popuniti minimalan broj mjesta zagaranovan stavom 3. ovog člana, gradski vijećnici će biti birani iz reda kandidata sa lista političkih stranaka koje participiraju u općinskim vijećima, a na osnovu izbornih rezultata".

Član 12.

Isključive nadležnosti

U okviru svojih nadležnosti Kanton je nadležan za:

- a) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga;
- b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;
- c) utvrđivanje i provođenje kulturne politike;
- d) utvrđivanje stambene politike, uključujući i donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;
- e) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguravanja javnih službi;
- f) donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući i zoniranje;
- g) donošenje propisa o unapređivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;
- h) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- i) utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;
- j) provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;
- k) stvaranje i primjena politike turizma i razvoja turističkih resursa;
- l) stvaranje pretpostavki za optimalni razvoj privrede koja odgovara urbanoj sredini;
- m) finansiranje djelatnosti kantonalnih vlasti ili kantonalnih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Član 35.

Obrazovanje općina

Na području Kantona obrazuje se više općina kao jedinica lokalne samouprave, sukladno Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi i zakonu i drugim propisima Federacije.

Broj i teritorijalni obuhvat općina određuje se propisima koje donosi Skupština. U postupku obrazovanja općina, obavezno je pribavljanje mišljenja građana, putem referendumu na dijelu Kantona koji se želi organizirati u posebnu općinu.

Član 36.

Nadležnosti općina

Nadležnosti općina proizilaze iz njihovog statusa kao jedinica lokalne samouprave. Općine mogu imati izvorne nadležnosti i nadležnosti koje im prenese kanton posebnim propisom sukladno ovom ustavu.

Član 38.

Finansiranje funkcija Kantona vrši se iz poreza, taksu i doprinosa koje uvodi Skupština. Finansiranje se može vršiti i iz drugih izvora, kao što su dotacije Bosne i Hercegovine i Federacije, zaduživanje kod banaka i drugih finansijskih organizacija, donacija i slično, o čemu odlučuje Skupština posebnim propisima.

Sistem javnih prihoda na području Kantona je jedinstven. Općine ne mogu uvoditi nikakve druge poreze ili druge izvore prihoda, izuzev ako se radi o projektima za čije finansiranje se građani na području općine izjasne posebno putem referendumu. Ostvareni prihodi na području Kantona se raspoređuju Kantonu i općinama srazmjerno nivou njihovog ostvarivanja na pojedinim općinama, te prema drugim kriterijumima utvrđenim propisom Kantona.

Funkcije Kantona, Grada i općina finansiraju se kroz budžet koji donosi Skupština Kantona, Gradsko vijeće i općinska vijeća, pojedinačno, u skladu s kantonalnim i federalnim propisima.¹

Član 42.

Način promjena Ustava

Promjene ovog Ustava vrše se putem amandmana.

Amandmane na Ustav mogu predložiti Predsjednik, Vlada, većina poslanika u Skupštini i klubovi poslanika.

Predloženi amandmani ne mogu se konačno razmatrati u Skupštini prije isteka roka od dvije sedmice nakon što su prvi put bili podneseni. U tom roku će se obaviti rasprava i pribaviti mišljenja radnih tijela Skupštine, Vlade kao i poslaničkih klubova.

Predloženi amandmani se usvajaju dvotrećinskom većinom od ukupnog broja poslanika u Skupštini.

USTAV FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

¹ Stav 3. izmijenjen Amandmanom XII („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 16/97)

AMANDMAN XXVI

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, iza poglavlja VI.A. "Gradske vlasti" dodaje se novo poglavlje, koje glasi:

VI.B. Organizacija Sarajevo

1. U Kantonu Sarajevo osniva se Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave. Ustavom Kantona Sarajevo bit će uređeno koje općine ulaze u sastav Grada Sarajeva.
2. Sastav i način odlučivanja organa Grada Sarajeva održava multietničnost i posebnost Grada Sarajeva kao glavnog grada Federacije Bosne i Hercegovine.
3. Nadležnost, organizaciona struktura i način odlučivanja organa Grada Sarajeva utvrđuju se Ustavom Kantona, kantonalnim zakonima i Statutom Grada, u skladu sa ovim ustavom.

VI. A. GRADSKE VLASTI

(Integralni tekst koji sadrži Amandman XVI i Amandman C)

(1) Za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave, u skladu sa federalnim zakonom.

Odgovornosti grada obuhvataju:

- a) finansije i poresku politiku, u skladu sa federalnim i kantonalnim zakonima,
- b) zajedničku infrastrukturu,
- c) urbanističko planiranje,
- d) javni promet,
- e) druge nadležnosti koje gradu povjeri kanton, odnosno koje prenesu općine.

(2) Grad ima statut koji mora biti u skladu sa ovim ustavom, kantonalnim ustavom i kantonalnim zakonodavstvom.

(3) Osim ako nije drugačije propisano ovim Ustavom, grad ima gradsko vijeće koje se sastoji od jednakog broja vijećnika iz svake općine, a broj vijećnika, izborna procedura i dužina trajanja mandata se utvrđuje Statutom. Gradsko vijeće ne može imati manje od 15 niti više od 31 vijećnika.";

(4) Gradsko vijeće:

- a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja statut grada,
- b) bira gradonačelnika,
- c) donosi budžet grada,
- d) donosi propise u izvršavanju prenesenih ovlaštenja i vrši druga ovlaštenja utvrđena statutom.

(5) Odgovornost gradonačelnika je:

- a) imenovanje i smjenjivanje gradskih funkcionera,
- b) provođenje gradske politike i izvršavanje gradskih propisa,
- c) osiguranje saradnje gradskih funkcionera sa ombudsmenima,
- d) podnošenje izvještaja gradskom vijeću i javnosti o provođenju gradske politike.

(6) Grad ostvaruje prihode oporezivanjem, zaduživanjem i na drugi način, u skladu sa zakonom.

EVROPSKA POVELJA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Član 3.

Koncept lokalne samouprave

1. Lokalna samouprava predstavlja pravo i osposobljenost lokalnih vlasti da, u granicama zakona, reguliraju i rukovode znatnim dijelom javnih poslova, na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Član 4.

Djelokrug lokalne samouprave

1. Osnovna prava i dužnosti lokalnih organa vlasti bit će utvrđene ustavom ili statutom, time se, međutim, ne sprečava prenošenje na lokalne organe vlasti prava i odgovornosti za posebne zadatke, u skladu sa zakonom.
2. Lokalni organi vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskrecijsko pravo provoditi svoje inicijative u vezi sa svim stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.
3. Javni poslovi će se, po pravilu, vršiti prije svega od strane onih vlasti koje su najbliže građanima. Prilikom prenošenja odgovornosti na neku drugu vlast, vodit će se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.
4. Prava povjerena lokalnim vlastima će, po pravilu, biti potpuna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od strane neke druge – centralne ili regionalne vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.
5. U slučajevima prenošenja ovlasti sa centralnih i regionalnih, na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovu provedbu lokalnim uvjetima.
6. Lokalne vlasti će biti konsultirane, u najvećoj mogućoj mjeri, i bit će im dozvoljeno da prilagođavaju njihovu provedbu lokalnim uvjetima.

Član 9.

Izvori finansiranja lokalnih organa vlasti

1. Lokalni organi vlasti će, u skladu s ekonomskom politikom zemlje, imati pravo na odgovarajuće vlastite izvore finansiranja, kojima će raspolagati slobodno, u okviru svojih ovlasti.
2. Izvori finansiranja lokalnih organa vlasti bit će primjereni njihovim dužnostima, koje propisuju ustav ili zakon.
3. Najmanje jedan dio sredstava lokalnih organa vlasti potjecat će od lokalnih такси i naknada za koje lokalne vlasti, u mjeri utvrđenoj statutom, imaju pravo da utvrđuju stope.
4. Sistemi finansiranja na kojima se zasnivaju izvori sredstava lokalnih organa vlasti trebaju biti dovoljno raznoliki i elastični, kako bi omogućili usklađivanje, u najvećoj mjeri, sa stvarnom procjenom troškova za obavljanje njihovih aktivnosti.
5. Potreba zaštite finansijski “siromašnijih” lokalnih vlasti nalaže uspostavu odgovarajućih postupaka ili mjera finansijskog izjednačavanja, s ciljem ispravljanja posljedica nejednake raspodjele izvora finansiranja, odnosno finansijskog opterećenja lokalnih vlasti. Takvim postupcima ili mjerama ne mogu se sužavati prava lokalnih organa vlasti, koja oni imaju u okviru svojih nadležnosti.

6. Lokalni organi vlasti će, na odgovarajući način, biti konsultirane u pogledu metoda na osnovu kojeg će im biti dodijeljeni preraspodijeljeni izvori finansiranja.
7. Koliko god je to moguće, sredstva koja se prenose lokalnim organima vlasti neće imati karakter namjenskih sredstava. Dodjelom tih sredstava ne može se ugroziti diskrecijsko pravo lokalnih organa vlasti da vode politiku u okviru svojih ovlasti.
8. Kako bi im se omogućilo uzimanje kredita za kapitalne investicije, lokalnim organima vlasti je prijeko potrebno omogućiti pristup nacionalnom tržištu kapitala, u skladu sa zakonom.

STATUT GRADA SARAJEVA
(“SLUŽBENE NOVINE KANTONA SARAJEVO”, BROJ 34/08-PREČIŠĆENI
TEKST)

Član 16.

Grad Sarajevo je nadležan za:

1. urbano planiranje/upotrebu lokalnog zemljišta,
2. javne službe/infrastrukturu (vodu, kanalizaciju, prikupljanje otpada, grijanje, gas, tržnice, javne parkove, vatro- gasne brigade, lokalne zdravstvene službe, sportske objekte, groblja),
3. gradske finansije,
4. javni saobraćaj,
5. kulturu,
6. osnovno i srednje obrazovanje,
7. lokalni biznis,
8. dobrotvorne organizacije,
9. lokalni radio i televiziju,
10. lokalni turizam,
11. izvršne aspekte stambene politike (dodjela stanova, planiranje, izgradnja i održavanje zgrada u društvenom vlasništvu, odluke o visini stanarina),
12. druge nadležnosti koje Gradu Sarajevu prenese Kanton Sarajevo, odnosno povjere općine.

Obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Sarajeva može se, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, preduzećima i drugim pravnim licima osnovanim radi obavljanja javnih službi u Gradu Sarajevu.

Član 17.

Odlukom Gradskog vijeća, odnosno općinskog vijeća općina koje čine Grad Sarajevo mogu se međusobno prenositi pojedini poslovi iz njihovog samoupravnog djelokruga.

Član 22.

Gradsko vijeće sastoji se od 28 vijećnika (u daljnjem tekstu: gradski vijećnik). Svako općinsko vijeće općina koje čine Grad Sarajevo bira po sedam delegata u Gradsko vijeće iz reda općinskih vijećnika.

Bošnjacima, Hrvatima i Srbima, kao konstitutivnim narodima, pojedinačno bit će garantiran minimum od 20% mjesta u Gradskom vijeću, a grupi Ostalih najmanje 2 (dva) mjesta, bez obzira na izborne rezultate.

Ukoliko se izborom gradskih vijećnika iz reda općinskih vijećnika ne može popuniti minimalan broj mjesta zagaranovan stavom 3. ovog člana, gradski vijećnici će biti birani iz reda kandidata sa lista političkih stranaka zastupljenih u općinskim vijećima, a na osnovu izbornih rezultata.

2. Saradnja sa općinama izvan Grada Sarajeva

Član 85.

Da bi se osiguralo pravilno funkcionisanje javnih gradskih službi i preduzeća koja u velikoj mjeri obuhvataju i objekte locirane na izvangradskim općinama, općine izvan Grada Sarajeva će biti obavezane zakonskim odredbama da neće sprječavati ili se uplitati u rad ovih gradskih službi i preduzeća. Ovo se odnosi na javne službe koje se bave vodosnabdijevanjem, kanalizacijom, javnim saobraćajem i drugim javnim službama.

Grad Sarajevo se obavezuje da snabdijeva susjedne općine takvim uslugama, prema postignutom dogovoru. Općine će učestvovati u finansiranju ovih usluga tako da participiraju u njihovom finansiranju srazmjerno troškovima izvršenih usluga.

ZAKON O PRINCIPIMA LOKALNE SAMOUPRAVE („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 49/06)

Član 6.

Jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica.

Član 7.

Jedinica lokalne samouprave ima pravo slobodnog i samostalnog raspolaganja svojom imovinom u skladu sa zakonom.

Jedinica lokalne samouprave samostalno raspolaže finansijskim sredstvima u skladu sa zakonom.

III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 8.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti, ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo da se bavi svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona. Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom;
- donošenje budžeta jedinice lokalne samouprave;

- donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje;
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline;
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje;
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje;
- utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara;
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korišćenja i upravljanja građevinskim zemljištem;
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom jedinice lokalne samouprave;
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
 - prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada;
 - održavanje javne čistoće;
 - gradska groblja;
 - lokalni putevi i mostovi;
 - ulična rasvjeta;
 - javna parkirališta;
 - parkovi;
- organizovanje i unapređenje lokalnog javnog prevoza;
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te obezbjeđivanje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga, u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave;
- analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja;
- organizovanje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa;
- uspostavljanje i vršenje inspekcijuskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti jedinica lokalne samouprave;
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave;

- raspisivanje referenduma za područje jedinice lokalne samouprave;
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju jedinica lokalne samouprave;
- preduzimanje mjera za obezbjeđenje higijene i zdravlja;
- obezbjeđivanje uslova rada lokalnih radio i TV stanica, u skladu sa zakonom;
- obezbjeđivanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima;
- poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidenciju o nekretninama;
- organizovanje efikasne lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama;
- uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;
- zaštita životinja.

Osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom, nadležnost ustanovljena ili predviđena zakonom smatra se vlastitom nadležnošću jedinice lokalne samouprave.

Član 10.

Poslovi federalnih i kantonalnih vlasti mogu biti povjereni jedinici lokalne samouprave zakonom nakon konsultovanja organa lokalnih vlasti kojima se navedeni poslovi povjeravaju, uzimajući u obzir princip supsidijarnosti i sposobnosti lokalnih vlasti i njihove administracije da te poslove efikasno obavljaju.

Član 11.

Prijenos i povjeravanje novih poslova jedinicama lokalne samouprave bit će praćeni dodjelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje.

VII. FINANSIRANJE I IMOVINA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 33.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu i na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlasti, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti viših tijela vlasti.

Član 34.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima lokalni organi mogu slobodno raspolagati u okviru svoje nadležnosti u skladu sa zakonom.

Jedan dio finansijskih izvora jedinica lokalne samouprave ostvarivat će se od lokalnih taksi i naknada čiju stopu jedinica lokalne samouprave utvrđuje u okviru zakona.

Finansijska sredstva jedinica lokalne samouprave bit će srazmjerna njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene zakonom. Svaki prijenos novih funkcija bit će praćen finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo efikasno izvršavanje.

Zakonodavac je dužan pribaviti mišljenje od Saveza općina i gradova o svim pitanjima koja se odnose na dodjelu sredstava, kao i o svim promjenama zakona koje mogu utjecati na finansijske obaveze jedinica lokalne samouprave.

U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada,

doprinosa i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju jedinicama lokalne samouprave kao izvorni prihodi.

Član 36.

U zakonom propisanim okvirima jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i taksama, kao i provedbene propise o oporezivanju.

Član 37.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:

a) vlastiti prihodi:

- porezi za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu u skladu sa zakonom,
- lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje vijeće u skladu sa zakonom,
- kazne i kamate u skladu sa zakonom,
- prihod od upotrebe i prodaje imovine,
- prihod od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kao i prihod od koncesija u skladu sa zakonskim propisima,
- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
- prihodi od samodoprinosa,
- prihodi od budžetskih korisnika,
- drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom vijeća;

a) drugi prihodi:

- prihodi od dijeljenih poreza, definirani zakonom,
- transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
- dug u skladu sa zakonom.

Član 38.

Raspodjela sredstava jedinicama lokalne samouprave vršit će se na osnovu kriterija i formula za dodjelu koji će biti utvrđeni posebnim zakonom, uvažavajući princip solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja.

Član 56.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču. Konsultovanje, u smislu iz prethodnog stava ovog člana, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem saveza općina i gradova.

Član 59.

Prijenos poslova i nadležnosti dodijeljenih ovim zakonom, kao i odgovornost jedinica lokalne samouprave za njihovo vršenje, počet će istovremeno s prijenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje.

Član 60.

Odredbe ovog zakona primjenjivaće se i na Grad Sarajevo i na Grad Mostar, osim onih koje su u suprotnosti sa odredbama Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koje su regulisale status Grada Sarajeva i Grada Mostara.

U Kantonu Sarajevo, ustavom, zakonom i statutom, urediće se pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, opština u sastavu Grada Sarajeva, kao i

opština koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način finansiranja, s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja ovog zakona. (rok 7.09.2007.godine)